

/,
M

Kuivaniemi, Nä~~ä~~änharju. 4 11 *noy 14203*

(Kuvat F.22743-22749; KM 14535:406-408.)

Saavuttuani suorittamaan Muinaistieteellisen toimikunnan määräyksestä muinaistieteellisiä tutkimuksia Kuivaniemen Jokikylän Veskankankaalle, ilmoitti maanviljelijä, kansanedustaja Hannes Paaso (os. Kuivaniemi, Jokikylä), että Nä~~ä~~änharjulta Nä~~ä~~än talon maalta oli hiekanajon yhteydessä paljastunut useampia maanalaisia tulisijoja, jotka kuitenkin olivat tuhoutuneet. Yksi tulisija olisi vielä näkyvissä heikkakuopan seinämässä. Kävin vielä samana iltana 15. 7. 1958 Hannes Paason opastuksella paikalla ja totesin hiekkakuopan reunalla puolittain tuhoutuneen tulisijan ja hiekkakuopan pohjalla merkkejä aikaisemmin hävinneistä tulisijoista. Koska oli vaara olemassa, että kuopan seinämässä näkyvä tulisija voisi milloin tahansa sortua, päätin tutkia sen Veskankankaalla suorittamieni kaivausten yhteydessä. Tutkimuksen Nä~~ä~~änharjulla suoritin 18. 7. 1958.

Löytöpaikka sijaitsee siis Kuivaniemen pitäjän Nä~~ä~~änharjulla tai oikeammin sanottuna sen juurella, Nä~~ä~~än talon maalla Oijärven kylässä Oijärven länsirannalla, rannasta n. 250/300 m, Kuivaniemeltä Yli-Iin Tannilaan johtavan maantien varressa. Paikalle on Kuivaniemen rautatieasemalta n. 31 km linnuntietä itäkoilliseen. Löytöpaikka on, kuten liitteenä seuraavista kuvista 1 ja 2 ilmenee, tasaista hiekkakangasta, mäntymetsää kasvavaa. Löytökohdalla oli maakerrosjärjestys seuraava: 1. ylinnä ohut humuskerros, jonka paksuus

oli vain 3-5 cm (sammalta, puolukkaa, kanervaa),
2. sen alla n. 65 cm puhdas, kivetön hiekka (ks. kuvaa 6),
3. tulisijan jäännös, 4. puhdas kivetön hiekka. Tulisija
olis siis n. 70 cm syvällä. Jokseenkin samassa syvyydessä
olivat Hannes Paason kertoman mukaan olleet myös aikaisem-
min paljastuneet, tuhoutuneet tulisijat. - Kaivauksessa esil-
le tullut tulisija oli sekin suuremmaksi osaksi tuhoutunut.
Siitä oli jäljellä vain vajaa puolet sen alkuperäisestä
asusta (vrt. kuvat 3-5): nokisia kiviä, runsaasti hiiltä,
punaiseksi palanutta hiekkaa. Nykyisessä asussaan oli tuli-
sijan suurin leveys n. 60 cm. Tulisija on ollut muodol-
taan pyöreä ja halkaisijaltaan ehkä n. 1 m; profiilina
patamainen. Siinä oli kiviä n. 3 kerrosta. Hiiltä lukuun-
ottamatta (KM 14535:407-408) kaikki löydökset puuttuivat.
Löydöttömiä olivat myös hiekkakuopan seinämät ja kuopan
pohja, joka oli osittain veden peittämä. Normaalialta kivi-
kautista kulttuurikerrosta en missään havainnut. Lähellä
tutkittua tulisijaa, siitä n. 20-30 m:n päässä, oli maan-
pinnalla yksi kvartsi-iskennäinen: sekin on saattanut rik-
koontua kärryn pyörän alla. Arkeologisin keinoin ei tuli-
sijaa näin ollen voida ajoittaa.

// Nä~~än~~ hiekkakuopasta n. 300 m itään on harjun lael-
la metsän peitossa ns. lapinraunio, halkaisijaltaan n. 3 x 4
m ja n. 1/2 m korkea. Se on tehty miehen nostettavista,
pyöristyneistä kivistä (kuva 7). Sen pohjalla näkyi hiukan
hiilisirua, ei muuta.

Helsingissä 28 päivänä tammikuuta 1959.

Ville Luho
Ville Luho

Kuiva niemi, Näsran karju 2.

F. 22744

F. 22743

Kuiva 1. Kuiva niemi, Näsran karju.
Tuhkinja hiikka kuopon reunalla.
V. Luks 1958

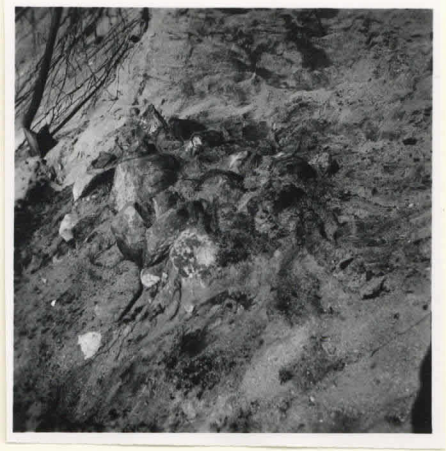
Kuiva 2. Kuiva niemi, Näsran karju.
Tuhkinja hiikka kuopon reunalla.
V. Luks 1958

Kuiva 3. F. 22745

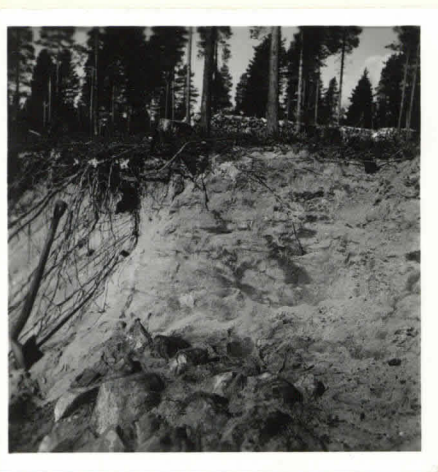

Kuiva 4. F. 22746

Kuiva 5. F. 22747

Kuiva 3, 4, 5. Kuiva niemi, Näsran karju. - Tuhkinjan jäännös paljastelluna. - V. Luks 1958.

Kuiva 6. F. 22748

Kuiva 6. F. 22748

Kuiva 6. Kuiva niemi, Näsran karju. - Maakerros tumaa tuhkinjan päällä.
- V. Luks 1958.

Kuiva 7. Kuiva niemi, Näsran karju. - Lapinpaunio.
V. Luks 1958.